

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U
ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, travnja 2009.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 7. stavka 5. i članka 80. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Cilj predloženih izmjena i dopuna Zakona je preciznije regulirati jedan od uvjeta za prijam u djelatnu vojnu službu. Tako se ujedno izjednačuju uvjeti za kandidate i kandidatkinje, a isključuje se prijam osoba koje su vojnu obvezu regulirale civilnom službom ili odsluženjem vojnog roka izvan Republike Hrvatske.

Ovakvim prijedlogom mijenja se mogućnost prijama na dočasničku dužnost sa sadašnjeg uvjeta od 25 godina. Ujedno bi se određenom broju vojnika po ugovoru omogućilo da se u dočasnika profiliraju sve do isteka drugog ugovora o službi, a time bi se povećala njihova motiviranost i pozitivna konkurencija, poglavito stoga jer bi time moglo biti obuhvaćeno i jedno ili više sudjelovanja u međunarodnim mirovnim operacijama prije prevođenja u dočasnika.

Predloženom izmjenom i dopunom pored redovnih uvjeta omogućio bi se i prijam na časničku dužnost onih osoba u sustavu Oružanih snaga Republike Hrvatske (dočasnika, vojnika i državnih službenika) koje ispunjavaju ostale uvjete za prijam, osoba s višom dobnom granicom nego što je to kod osoba koje u vojnu službu ulaze prvi puta (osobe s tržišta rada, kadeti i stipendisti). Te osobe dobro već poznaju vojni sustav, vojnički su izgrađene, zbog čega nije potrebno u jednakoj mjeri ulagati u njihovu dodatnu edukaciju i osposobljavanje kao kod ostalih kandidata za časnike.

Pored toga, određeni modeli pribavljanja osoblja kao što su program Kadet ili program stipendiranja studenata na višim godinama studija po svojoj prirodi ne mogu dati potrebne rezultate u kratkom razdoblju. Promjena kategorije postojećeg osoblja u sustavu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske (vojnika, dočasnika i državnih službenika), nakon stjecanja odgovarajuće stručne spreme i završetka temeljne časničke izobrazbe, proteklih je godina bila znatan izvor popune časnicima, najvećim dijelom i zbog toga što je bila propisana ovakva dobna granica za prijam na dužnost djelatnog časnika, jer studij uz rad, a pogotovo uz djelatnu vojnu službu, traje duže nego kada se osoba može posvetiti isključivo studiju.

Trajnim pomicanjem dobne granice kao uvjeta za prijam na časničku dužnost osoba iz sustava Oružanih snaga Republike Hrvatske dodatno bi se stimuliralo postojeće osoblje za daljnje školovanje i usavršavanje, čime bi se poboljšala i ukupna kvalifikacijska struktura osoblja.

Predloženim izmjenama ujedno se odredbe Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske usklađuju s odredbama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, broj 107/07) te se Zakon o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske usklađuje i sa Zakonom o tajnosti podataka („Narodne novine“, broj 79/07).

Predloženim izmjenama određeni dio Zakona se uređuje i u dijelu koji se odnosi na stegovnu odgovornost. Proširuje se broj stegovnih prijestupa na neke nove stegovne prijestupe, a neke postojeće predlaže se izmijeniti.

Djelatne vojne osobe koje se na školovanje i druge oblike usavršavanja upućuju u inozemstvo u povlaštenom su položaju u odnosu na one koji se školuju u zemlji. Također, i u određenim drugim situacijama razrješenja od dužnosti, kao što je kod upućivanja u mirovne operacije i misije, statusa bolovanja kao posljedice ozljede na radu ili bolesti kao posljedice službe, djelatne vojne osobe primaju plaću ili naknadu plaće prema dužnosti prije razrješenja. Predloženim rješenjem ovim Zakonom izjednačile bi se u pravima djelatne vojne osobe koje se na školovanje upućuju u Republici Hrvatskoj s onima koje se na školovanje upućuju u inozemstvo.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva obrane.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 33/02, 58/02, 175/03, 136/04 i 76/07) u članku 19. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

«- da je odslužila vojni rok u Republici Hrvatskoj (za prijam djelatne vojne osobe)».

Članak 2.

U članku 23. riječ: «stipendiranje» zamjenjuju se riječju: «školovanju».

Članak 3.

U članku 24. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

«Iznimno od odredbe stavka 3. podstavka 2. ovoga članka osoba u statusu djelatnog vojnika na službi u Oružanim snagama može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika pod uvjetom da udovoljava standardima profesionalnog razvoja dočasnika te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.».

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 4.

U članku 25. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Osoba može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog časnika ako osim općih i posebnih uvjeta iz članka 19. i 20. ovoga Zakona ispunjava i dodatne uvjete:

- da ima višu ili visoku stručnu spremu stečenu prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ili
- da ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij, stručni studij ili specijalistički diplomski stručni studij,
- da nije starija od 30 godina.»

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Iznimno od odredbe stavka 1. podstavka 3. ovoga članka osoba u statusu djelatnog vojnika, djelatnog dočasnika ili državnog službenika na službi u Oružanim snagama može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog časnika pod uvjetom da udovoljava standardima profesionalnog razvoja časnika te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.»

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. iza riječi: «stavka 1.» dodaju se riječi: «i 2.».

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 5.

Naslov iznad članka 26. i članak 26., brišu se.

Članak 6.

Članak 36. mijenja se i glasi:

«Pripadnici Oružanih snaga koji ostvare pristup ili postupaju s klasificiranim i neklasificiranim podacima, dužni su čuvati tajnost klasificiranog podatka za vrijeme i nakon prestanka obavljanja službe u Oružanim snagama sve dok je podatak utvrđen jednim od stupnjeva tajnosti ili dok se odlukom vlasnika podatka ne oslobode obveze čuvanja tajnosti.

Ministar obrane ili osoba koju on ovlasti može pripadnika Oružanih snaga osloboditi obveze čuvanja tajnosti klasificiranog podatka u sudskom ili upravnom postupku ako je riječ o podacima bez kojih nije moguće utvrditi činjenično stanje.»

Članak 7.

U članku 37. stavku 2. iza riječi «vrstu» briše se zarez i riječi: «kroj i sastav».

Članak 8.

U članku 54. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

«Prekršajna odgovornost ne isključuje stegovnu odgovornost ako djelo koje je predmet prekršajnog postupka predstavlja i kršenje vojne stege.

Stegovni postupak vodi se bez obzira na tijek prekršajnog postupka.»

Članak 9.

Članak 58. mijenja se i glasi:

«Stegovni prijestupi su:

- neizvršenje ili odbijanje izvršenja zapovijedi, odluka ili naloga nadređenoga,
- samovoljno napuštanje postrojbe ili ustanove,
- samovolja u obavljanju službe ili dužnosti,
- nesavjesno ili nemarno obavljanje službe,
- spavanje u službi ili na dužnosti,
- unošenje i omogućavanje unošenja alkohola ili opojnih droga u službene prostorije,
- dolazak na službu ili dužnost pod utjecajem alkohola ili opojnih droga,
- konzumiranje te dovođenje u stanje ovisnosti od alkohola ili opojnih droga na službi ili dužnosti,
- zloraba položaja ili prekoračenje službenih ovlasti,
- povreda propisa o stražarskoj službi,

- povreda propisa o uporabi sile ili vatrenog oružja,
- neovlaštena uporaba sredstava dodijeljenih ili povjerenih radi izvršenja zadaća ili dužnosti,
- nanošenje štete vojnoj imovini ili drugoj imovini u svezi s obavljanjem službe,
- povreda propisa o čuvanju tajnih podataka obrane,
- neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od 2 do 5 dana,
- zlouporaba bolovanja,
- krivotvorenje izvješća ili podnošenje lažnih izvješća,
- krivotvorenje, uništenje ili prikrivanje službenih isprava, službenih knjiga ili predmeta,
- uporaba krivotvorenog dokumenta radi dovođenja u zabludu i održavanja u zabludi Ministarstva obrane i Oružanih snaga,
- nepoduzimanje propisanih, zapovjedenih ili drugih mjera potrebnih za očuvanje života i zdravlja ljudi te ispravnosti tehnike i objekata,
- neudovoljavanje ili nepostupanje u skladu sa zahtjevom vojnostegovnog suda,
- postupak kojim se vrijeđa dostojanstvo, po spolu, vjeri, naciji ili boji kože,
- seksualno zlostavljanje ili uznemiravanje,
- nedolično ponašanje koje nanosi štetu ugledu Ministarstvu obrane i Oružanih snaga,
- tjelesni sukob,
- traženje i uzimanje pozajmice od pripadnika Oružanih snaga ili djelatnika Ministarstva obrane,
- organiziranje ili sudjelovanje u igrama za novac u službenim prostorijama,
- zahtijevanje ili primanje darova ili kakve druge koristi,
- prikrivanje ili neprijavlivanje počinitelja stegovnih prijestupa i stegovnih pogrešaka,
- obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili bez prethodnog odobrenja ministra obrane,
- povreda propisa o političkom djelovanju ili sindikalnom organiziranju u Oružanim snagama,
- izvršenje kaznenog djela za koje se pokreće postupak po službenoj dužnosti,
- svako kršenje prava koje pripadnicima Oružanih snaga po propisima pripadaju,
- drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se nanosi šteta imovini Republike Hrvatske.»

Članak 10.

U članku 65. stavku 1. iza podstavka 7. dodaje se novi podstavak 8. koji glasi:

«– raskid ugovora o školovanju,».

Dosadašnji podstavak 8. postaje podstavak 9.

Članak 11.

U članku 66. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi: «Stegovna kazna raskida ugovora o školovanju može se izreći kadetima.»

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 8.

Članak 12.

U članku 67. stavak 2. mijenja se i glasi: «Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa zastarijeva nakon proteka 12 mjeseci od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine saznala za stegovni prijestup, ali najkasnije u roku od 2 godine dana od izvršenog prijestupa, a postupak se mora završiti u roku od 2 godine od dana pokretanja.»

Članak 13.

U članku 82. stavku 3. riječi: «koje nemaju položen pravosudni ispit» zamjenjuju se riječima: «koje nemaju položen državni stručni ispit».

Članak 14.

U članku 101. stavku 1. u podstavku 8. iza riječi: «vojni izaslanik» dodaje se zarez i riječi: «vojni predstavnik».

U stavku 6. riječi: «iz stavka 7. i 8. ovoga članka» zamjenjuju se riječima: «iz stavka 1. podstavka 7. i 8. ovoga članka».

Članak 15.

U članku 122. stavak 3. mijenja se i glasi:

«Djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku vrijeme provedeno na školovanju odnosno usavršavanju – specijalizaciji računa se u vrijeme provedeno u službi i pripada im naknada plaće temeljem dužnosti s koje su upućeni na školovanje, odnosno usavršavanje – specijalizaciju.»

Članak 16.

U članku 128. stavku 1. u podstavku 2. riječi: «do 6 mjeseci», zamjenjuju se riječima: «do 12 mjeseci».

Članak 17.

U članku 133. stavku 1. iza podstavka 2. dodaje se novi podstavak 3. koji glasi: «- ako konačnom odlukom vojnostegovnog suda bude oslobođen od odgovornosti ili postupak bude obustavljen,».

Dosadašnji podstavci 3. i 4. postaju podstavci 4. i 5.

Članak 18.

U članku 144. stavak 1. mijenja se i glasi: «Djelatnom dočasniku i časniku koji ima znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti odnosno akademski stupanj doktora znanosti ili doktora umjetnosti ili akademski naziv specijalist struke vrijeme provedeno u činu potrebno za promaknuće skraćuje se za godinu dana jednom u tijeku službe za svaki znanstveni ili akademski stupanj odnosno akademski naziv.»

Članak 19.

U članku 145. stavku 2. iz riječi: «stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili završen diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij, stručni studij ili specijalistički diplomski stručni studij».

Članak 20.

U članku 146. stavku 1. iza riječi: «visoku stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 4 godine ili specijalistički diplomski stručni studij».

U stavku 2. iza riječi: «višu stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili završen stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 3 godine».

Članak 21.

U članku 147. stavku 1. iza riječi: «visoku stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 4 godine ili specijalistički diplomski stručni studij».

U stavku 2. iza riječi: «višu stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili završen stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 3 godine».

Članak 22.

U članku 148. stavku 1. iza riječi: «visoku stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 4 godine ili specijalistički diplomski stručni studij».

U stavku 2. iza riječi: «višu stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili završen stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 3 godine».

Članak 23.

U članku 149. stavku 1. iza riječi: «visoku stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 4 godine ili specijalistički diplomski stručni studij».

U stavku 2. iza riječi: «višu stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili završen stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 3 godine».

Članak 24.

U članku 150. iza riječi: «visoku stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 4 godine ili specijalistički diplomski stručni studij».

Članak 25.

U članku 152. podstavku 1. iza riječi: «visoku stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 4 godine ili specijalistički diplomski stručni studij».

Članak 26.

U članku 153. podstavku 1. iza riječi: «visoku stručnu spremu» dodaju se riječi: «ili ima završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od 4 godine ili specijalistički diplomski stručni studij».

Članak 27.

U članku 189. stavku 1. podstavak 2. mijenja se i glasi:

«- kad je osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine za kaznena djela počinjena s namjerom– danom pravomoćnosti presude,».

Članak 28.

U članku 200. stavku 1. podstavci 18. i 19., brišu se.

Članak 29.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskog sabora
Luka Bebić**

**KLASA:
Zagreb,**

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Preciznije se regulira jedan od uvjeta za prijam u djelatnu vojnu službu, kako u pogledu osoba koje su ranije odslužile obvezni vojni rok, tako i u pogledu osoba koje će ubuduće vojni rok služiti dragovoljno kao jedan od općih preduvjeta za ulazak u vojnu službu. Time se ujedno izjednačuju uvjeti za kandidate i kandidatkinje, a isključuje se prijam osoba koje su vojnu obvezu regulirale civilnom službom ili odsluženjem vojnog roka izvan Republike Hrvatske.

Uz članak 2.

Nomotehnički se usklađuje odredba s člankom 17. stavkom 1. podstavkom 2. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske

Uz članak 3.

Ovakvim prijedlogom trajno bi se omogućio prijam na dočasničku dužnost osoba koji udovoljavaju standardima profesionalnog razvoja za dočasnika za razliku od sadašnjeg uvjeta od 25 godina. Određenom broju vojnika po ugovoru omogućilo bi se da se u dočasnika profiliraju sve do isteka drugog ugovora o službi, a time bi se povećala njihova motiviranost i pozitivna konkurencija, poglavito stoga jer bi time moglo biti obuhvaćeno i jedno ili više sudjelovanja u međunarodnim vojnim operacijama prije prevođenja u dočasnika.

Uz članak 4.

Predloženom izmjenom i dopunom pored redovnih uvjeta omogućio bi se i prijam na časničku dužnost onih osoba u sustavu Oružanih snaga (dočasnika, vojnika i državnih službenika) koji udovoljavaju standardima profesionalnog razvoja za časnika. Te osobe dobro već poznaju vojni sustav, vojnički su izgrađene, zbog čega nije potrebno u jednakoj mjeri ulagati u njihovu dodatnu edukaciju i osposobljavanje kao kod ostalih kandidata za časnike. Nadalje, činjenica je da realizacija planova pribavljanja osoblja unatrag nekoliko godina od kada je započet sustavni proces prijama novog osoblja, nije na zadovoljavajućoj razini. Dosadašnji prijam časnika po svim zakonskim osnovama nije zadovoljavajući niti u brojčanom pogledu (110 časnika godišnje prema Dugoročnom planu razvoja Oružanih snaga), a još manje u pogledu kvalifikacijske strukture potrebnog i primljenog osoblja. Pored toga, određeni modeli pribavljanja osoblja kao što su program Kadet ili program stipendiranja studenata na višim godinama studija po svojoj prirodi ne mogu dati potrebne rezultate u kratkom razdoblju. Promjena kategorije postojećeg osoblja u sustavu Ministarstva obrane i Oružanih snaga (vojnika, dočasnika i državnih službenika), nakon stjecanja odgovarajuće stručne spreme i završetka temeljne časničke izobrazbe, proteklih je godina bila znatan izvor popune časnicima, najvećim dijelom i zbog toga što je bila propisana ovakva dobna granica za prijam na dužnost djelatnog časnika, jer studij uz rad, a pogotovo uz djelatnu vojnu službu, traje duže nego kada se osoba može posvetiti isključivo studiju. Pomicanjem dobne granice kao uvjeta za prijam na časničku dužnost osoba iz sustava Oružanih snaga dodatno bi se stimuliralo postojeće osoblje za daljnje školovanje i usavršavanje, čime bi se poboljšala i ukupna kvalifikacijska struktura osoblja. Predloženim izmjenama ujedno se odredba Zakona u pogledu uvjeta za prijam u službu usklađuje s odredbama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju.

Uz članak 5.

Predlaže se brisanje navedene odredbe jer se ova materija uređuje odredbom članka 3. ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Ova odredba se mijenja zbog usklađivanja sa Zakonom o tajnosti podataka („Narodne novine“, broj 79/07).

Uz članak 7.

Ova odredba se mijenja iz razloga što se radi o tehničkim čimbenicima vojne odore koji izlaze izvan okvira potrebnog normiranja na ovaj način.

Uz članak 8.

Kao i kod odredbe kojom se normira odnos kaznene i stegovne odgovornosti potrebno je definirati i odnos prekršajne i stegovne odgovornosti, na način da jedna vrsta odgovornosti ne isključuje mogućnost postojanja one druge vrste odgovornosti. Naime, vojnostegovno je pravo nedvojbeno blisko i kaznenom i prekršajnom pravu, ali kršenja vojne stege nisu kaznena ili prekršajna djela «u minijaturi». Sadržajno, ona su sasvim nešto drugo: tiču se djelatnosti određenih subjekata u užoj grupaciji (Ministarstvo obrane, Oružane snage). Kaznena i prekršajna djela delikti su javnopravnog karaktera, a time i širega društvenog značaja. Vojnostegovno je pravo interno pravo i ne regulira odnos države i pojedinca kao kazneno ili prekršajno pravo, već odnos navedene uže skupine i pojedinca, ono se bavi povredama na razini tog unutrašnjeg poretka. Na tome se temelji i duboka razlika između vrijednosti koje štiti vojnostegovno pravo s jedne te kazneno odnosno prekršajno pravo s druge strane. Zato je i stegovna odgovornost drukčija: ona je sredstvo prisile i odgoja na liniji održavanja funkcionalnosti vojne službe. Ta razlika, to kretanje u različitim društvenim sferama omogućuje paralelno postojanje kaznene i stegovne odnosno prekršajne i stegovne odgovornosti bazirane na istoj zabranjenoj djelatnosti pojedinca.

Uz članak 9.

Ovom odredbom proširuje se broj stegovnih prijestupa na neke nove prijestupe, a neke postojeće predlaže se izmijeniti. Tako je, primjerice, prijestup vrijeđanja dostojanstva moguće počiniti prema bilo kojem pripadniku Oružanih snaga, ne samo prema podređenima, dodana je i boja kože kao mogući element vrijeđanja dostojanstva, a prijestup «ponavljanje stegovnih pogrešaka» je brisan jer nije moguće suditi za pogreške za koje je već izrečena stegovna mjera («ne bis in idem»), a ukoliko je netko, uz već ranije počinjene pogreške, počinio tijekom jedne godine daljnje kršenje vojne stege onda će se dotadašnje ponašanje stranke tretirati kao otegotna okolnost u novom slučaju. Zbog dopuna određenih novih stegovnih prijestupa predlaže se na ovaj način nomotehnički urediti ovaj članak.

Uz članak 10.

U katalogu stegovnih kazni nedostaje kazna koja bi se mogla izreći kadetima, premda su oni obuhvaćeni krugom osoba koje mogu odgovarati pred Vojnostegovnim sudom. Stoga se predlaže uvesti novu kaznu raskida ugovora o školovanju upravo za navedenu kategoriju pripadnika Oružanih snaga.

Uz članak 11.

Ovom odredbom precizira se krug osoba kojima se izriče stegovna kazna raskida ugovora o školovanju. Novim stavkom se propisuju kazne koje se mogu izreći vojnim osobama koje nakon prestanka službe odgovaraju za stegovne prijestupe počinjene tijekom službe.

Uz članak 12.

Ovom odredbom predlaže se povećati zastarne rokove za pokretanje i vođenje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa odnosno vratiti zastarne rokove koji su važili do stupanja na snagu posljednje izmjene Zakona («Narodne novine», broj 76/07). Navedenim skraćanjem zastarnih rokova ne postiže se veći učinak u pogledu ekspeditivnosti vođenja ovoga postupka nego povećanje mogućnosti nastupa zastare stegovnog progona naročito uslijed potrebe poštovanja svih ostalih rokova propisanih Pravilnikom o vojnoj stezi i Zakonom o općem upravnom postupku koji se supsidijarno primjenjuje. Točno je da je postupke utvrđivanja stegovne odgovornosti potrebno voditi što je moguće ekspeditivnije, ali zastarijevanje pokretanja i vođenja postupka u suprotnosti je s ciljem i smislom pokretanja i vođenja stegovnih postupaka pa je navedenu odredbu potrebno izmijeniti na predloženi način.

Uz članak 13.

Budući da se u stegovnom postupku pred Vojnostegovnim sudom supsidijarno primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku, predlaže se propisati da predsjednici i suci prvostupanjskog i Višega vojnostegovnog suda moraju imati položen državni stručni ispit.

Uz članak 14.

Nomotehnički se uređuje sadržaj članka 101. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 33/02, 58/02, 175/03, 136/04 i 76/07) te se dopunjuju ova norma u dijelu gdje se uz kategoriju vojnog izaslanika prepoznaje i vojni predstavnik.

Uz članak 15.

Djelatne vojne osobe koje se na školovanje i druge oblike usavršavanja upućuju u inozemstvo u povlaštenom su položaju u odnosu na one koji se školuju u zemlji. Također, i u određenim drugim situacijama razrješenja od dužnosti, kao što je kod upućivanja u mirovnu misiju, statusa bolovanja kao posljedice ozljede na radu ili bolesti kao posljedice službe, djelatne vojne osobe primaju plaću ili naknadu plaće prema dužnosti prije razrješenja. Predloženim rješenjem, izjednačile bi se u pravima djelatne vojne osobe koje se na školovanje upućuju u Republici Hrvatskoj s onima koje se na školovanje upućuju u inozemstvo. Ujedno bi se određene kategorije osoba dodatno stimulirale za vojno školovanje i druge oblike usavršavanja (npr. piloti, liječnici i sl.), što bi imalo i pozitivan odjek na rješavanje problematike deficitarnih struka i zvanja (prijam i zadržavanje u sustavu).

Uz članak 16.

Ova odredba se izmjenjuje u skladu s odredbom članka 27. predloženog Zakona, a u svezi s usklađivanjem s člankom 84. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07 i 152/08).

Uz članak 17.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da pripadniku Oružanih snaga udaljenom iz službe pripadaju sva prava i u slučaju da konačnom odlukom vojnostegovnog suda bude oslobođen od odgovornosti ili postupak bude obustavljen. Naime, odredba podstavka 2. članka 133. Zakona odnosi se samo na kaznene postupke, što je vidljivo iz same stipulacije navedene odredbe. Ako je netko konačnom odlukom kaznenog suda oslobođen ili je optužba bude odbačena ili odbijena, pripadaju mu sva prava kao da nije ni bio udaljen. Stoga je potrebno izrijeком utvrditi da mu pripadaju sva prava kao da je cijelo vrijeme bio na službi i u slučaju oslobađajuće odluke u vojnostegovnom postupku pred vojnostegovnim sudom odnosno obustavljanja vojnostegovnog postupka.

Uz članak 18. – 26.

Usklađuju se odredbe Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske sa Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju te se regulira utjecaj pojedinih akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva odnosno završenih studija na uvjete za redovno promaknuće u činu.

Uz članak 27.

Usklađuje se navedena odredba s odredbom članka 84. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07 i 152/08).

Uz članak 28.

Ova odredba se usklađuje sa važećom odredbom Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske zbog omaške koja je nastala posljednjim izmjenama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 29.

Ovom odredbom određuje se stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 19.

U službu u Oružane snage može biti primljena osoba koja osim uvjeta određenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, odnosno općim propisima o radu ispunjava i sljedeće uvjete:

- da je regulirala obvezu služenja vojnog roka,
- da nije pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv: Republike Hrvatske; slobode i prava čovjeka i građanina; vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom; službene dužnosti; Oružanih snaga; života i tijela; opće sigurnosti ljudi i imovine; spolne slobode i spolnog ćudoređa; braka, obitelji i mladeži; imovine i sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
- da protiv nje nije otvorena istraga, odnosno da se ne vodi kazneni postupak za kaznena djela iz podstavka 2. ovoga članka,
- da joj pravomoćnom presudom nije zabranjeno obavljanje određenih djelatnosti, odnosno dužnosti za vrijeme trajanja takve zabrane,
- da nije prethodno otpuštena iz državne službe ili iz pravne osobe s javnim ovlastima zbog povrede službene dužnosti,
- za prijam u djelatnu vojnu službu osoba mora imati samo Hrvatsko državljanstvo.

Članak 23.

Kadeti se primaju u djelatnu vojnu službu nakon ispunjenja obveza iz ugovora o stipendiranju u statusu kadeta, a prvi časnički čin dodjeljuje im se nakon završetka odgovarajuće časničke izobrazbe.

Članak 24.

Djelatni vojnik može biti primljen u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika rješenjem o prijmu.

Pričuvni dočasnik može bit primljen u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika istog čina rješenjem o prijmu.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka, moraju osim općih i posebnih uvjeta iz članka 19. i 20. ovoga Zakona ispunjavati i dodatne uvjete:

- da imaju najmanje srednju stručnu spremu,
- da nisu starije od 25 godina.

Osobi iz stavka 1. ovoga članka nakon prijma u službu te završetka odgovarajuće dočasničke izobrazbe dodjeljuje se čin skupnika.

Članak 25.

Osoba može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog časnika ako osim općih i posebnih uvjeta iz članka 19. i 20. ovoga Zakona ispunjava i dodatne uvjete:

- da ima visoku stručnu spremu, ili
- da ima višu stručnu spremu,

– da nije starija od 30 godina

Osobi iz stavka 1. ovoga članka nakon prijma u službu te završetka odgovarajuće časničke izobrazbe dodjeljuje se čin poručnika.

Pričuvni časnik može biti primljen u djelatnu vojnu službu kao časnik istoga čina pod uvjetima propisanim u stavku 1. ovoga članka.

Članak 26.

Djelatnog dočasnika koji ispunjava opće i posebne uvjete iz članka 19. i 20. ovoga Zakona može se na osobnu zamolbu prevesti u djelatnog časnika dodjelom prvoga časničkog čina pod uvjetima:

- da je stekao visoku stručnu spremu, ili
- da ima višu stručnu spremu,
- da nije stariji od 30 godina,
- da je završio odgovarajuću časničku izobrazbu na koju je bio upućen na prijedlog načelnika Glavnog stožera,
- da je njegov rad ocijenjen zadnjom službenom ocjenom »osobito se ističe«,
- da postoji slobodno časničko ustrojbeno mjesto.

Članak 36.

Pripadnici Oružanih snaga obvezni su čuvati državnu, vojnu, službenu, poslovnu i profesionalnu tajnu i nakon prestanka službe u Oružanim snagama u razdoblju određenom posebnim zakonom.

Ministar obrane ili osoba koju on ovlasti može pripadnika Oružanih snaga osloboditi obveze čuvanja državne, vojne, službene, poslovne i profesionalne tajne u sudskom ili upravnom postupku ako je riječ o podacima bez kojih nije moguće utvrditi činjenično stanje.

Članak 37.

Vojna osoba nosi vojnu odoru za vrijeme službe, a po osobnom izboru može dolaziti na posao i odlaziti s posla u civilnoj odjeći.

Ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera propisuje: vrstu, kroj i sastav vojne odore; vrijeme, način i prigode u kojima vojnu odoru i pripadajuće vojne oznake nose vojne osobe, umirovljene djelatne vojne osobe te djelatne vojne osobe raspoređene na rad izvan Oružanih snaga.

Članak 54.

Pripadnici Oružanih snaga odgovaraju za prekršaje prema općim propisima o prekršajima.

Članak 58.

Stegovni prijestupi su:

- neizvršenje ili odbijanje izvršenja zapovijedi, odluka ili naloga nadređenoga,
- samovoljno napuštanje postrojbe ili ustanove,
- samovolja u obavljanju službe ili dužnosti,

- nesavjesno ili nemarno obavljanje službe,
- zloraba položaja ili prekoračenje službenih ovlasti,
- povreda propisa o stražarskoj službi,
- nanošenje štete vojnoj imovini ili drugoj imovini u svezi s obavljanjem službe,
- povreda propisa o čuvanju tajnih podataka obrane,
- neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od 2 do 5 dana,
- krivotvorenje izvješća ili podnošenje lažnih izvješća,
- krivotvorenje, uništenje ili prikrivanje službenih isprava, službenih knjiga ili predmeta,
- nepoduzimanje propisanih, zapovjedenih ili drugih mjera potrebnih za očuvanje života i zdravlja ljudi te ispravnosti tehnike i objekata,
 - neudovoljavanje ili nepostupanje u skladu sa zahtjevom vojnostegovnog suda,
 - postupak kojim se vrijeđa dostojanstvo podređenih, mladih, po spolu, po vjeri i po naciji, a osobito seksualno zlostavljanje ili uznemiravanje, odnosno postupak kojim se krše prava koja im po propisima pripadaju,
 - nedolično ponašanje koje nanosi štetu ugledu Ministarstvu obrane i Oružanim snagama,
 - prikrivanje ili neprijavlivanje počinitelja stegovnih prijestupa i stegovnih pogrešaka,
 - obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili bez prethodnog odobrenja ministra obrane,
 - povreda propisa o političkom djelovanju ili sindikalnom organiziranju u Oružanim snagama,
 - ponavljanje stegovnih pogrešaka (dvije ili više stegovnih pogrešaka u godini),
 - izvršenje kaznenog djela za koje se pokreće postupak po službenoj dužnosti,
 - drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se nanosi šteta imovini

Članak 65.

Stegovne kazne su:

- zaustavljanje u napredovanju u službi i promaknuću u trajanju od 1 do 4 godine,
- smanjenje plaće od 21% do 33% u trajanju od 4 do 12 mjeseci,
- vojnički pritvor u trajanju do 30 dana,
- prevođenje čina u neposredno niži čin,
- oduzimanje čina,
- smjenjivanje s dužnosti uz raspored na ustrojbeno mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od 1 do 3 godine,
- smjenjivanje sa zapovjedne odnosno voditeljske dužnosti uz zabranu imenovanja na takvu dužnost u trajanju od 1 do 5 godina,
- prestanak djelatne službe.

Članak 66.

Stegovna kazna zaustavljanja u napredovanju u službi i promaknuću može se izreći samo djelatnim vojnim osobama, pričuvnim časnicima i dočasnicima.

Stegovna kazna smanjenja plaće može se izreći samo djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima.

Stegovna kazna vojničkog pritvora može se izreći samo djelatnim vojnicima.

Stegovne kazne prevođenja u neposredno niži čin i oduzimanja čina mogu se izreći samo

vojnim osobama.

Stegovna kazna smjenjivanja s dužnosti uz raspored na ustrojbeno mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od 1 do 3 godine može se izreći svim pripadnicima Oružanih snaga. Časnika se ne može rasporediti na ustrojbeno mjesto dočasnika, a dočasnika na ustrojbeno mjesto vojnika.

Stegovna mjera smjenjivanja sa zapovjedne, odnosno voditeljske dužnosti uz zabranu imenovanja na takvu dužnost u trajanju od 1 do 5 godina može se izreći svim pripadnicima Oružanih snaga raspoređenima na zapovjedne odnosno voditeljske dužnosti.

Stegovna kazna prestanka službe može se izreći djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima.

Članak 67.

Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovne pogreške zastarijeva nakon proteka 3 mjeseca od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine saznala za izvršenu povredu i počinitelja, ali najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana izvršenja povrede, a postupak se mora završiti u roku od 6 mjeseci od dana pokretanja.

Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa zastarijeva nakon proteka 6 mjeseci od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine saznala za stegovni prijestup, ali najkasnije u roku od godinu dana od izvršenog prijestupa, a postupak se mora završiti u roku od godinu dana od dana pokretanja.

Zastara pokretanja i vođenja stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa koji ima obilježja kaznenog djela za koje se postupak vodi po službenoj dužnosti te je u povodu istoga kaznenog djela u tijeku postupak pred nadležnim državnim odvjetništvom ili sudom ili je kazneni postupak već okončan pravomoćnom osuđujućom presudom, nastupa istodobno kad i zastara progona zbog kaznenog djela.

Članak 82.

Predsjednike i suce prvostupajskih vojnostegovnih sudova iz reda časnika pravne struke te suce porotnike imenuje i razrješuje vrhovni zapovjednik na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane.

Predsjednika i suce Višeg vojnostegovnog suda iz reda časnika pravne struke te suce porotnike imenuje i razrješuje vrhovni zapovjednik na prijedlog ministra obrane.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim sudaca porotnika, koje nemaju položen pravosudni ispit dužne su ga položiti u roku od dvije godine od dana imenovanja.

Članak 101.

Djelatna vojna osoba, službenik i namještenik može tijekom službe u Oružanim snagama biti:

- na dužnosti,
- na školovanju,
- na liječenju odnosno bolovanju – samo djelatna vojna osoba,
- na raspolaganju,
- upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu po odluci ministra obrane,
- upućen u inozemstvo zbog sudjelovanja u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima,
- upućen na rad u međunarodnu organizaciju,

- upućen u inozemstvo kao vojni izaslanik ili na druge vojnodiplomatske dužnosti,
- udaljen iz službe.

Osoba iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka može biti na 4 godine upućena na dužnost u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu ali najviše dva puta, s time da između dvaju upućivanja mora proteći najmanje dvije godine.

Osoba iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka ostvaruje sva prava, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Osoba iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka ostvaruje pravo na plaću i druga prava na temelju ugovora o sudjelovanju u radu međunarodnih organizacija.

Osoba iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka može biti upućena na rad u međunarodnu organizaciju najdulje na rok od 4 godine.

Osoba iz stavka 1. podstavka 6. može se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što je najmanje jednu godinu obnašala dužnost u zapovjedništvima, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga, a osobe iz stavka 7. i 8. ovoga članka mogu se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 2 godine obnašale dužnost u zapovjedništvima, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga.

Članak 122.

Djelatnu vojnu osobu upućenu na školovanje, odnosno znanstveno i stručno usavršavanje – specijalizaciju razrješava se dužnosti ako školovanje, odnosno znanstveno i stručno usavršavanje-specijalizacija traje dulje od 6 mjeseci.

Djelatnu vojnu osobu upućenu na školovanje poradi prekvalifikacije razrješava se dužnosti bez obzira na trajanje školovanja.

Djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku vrijeme provedeno na školovanju, odnosno usavršavanju – specijalizaciji računa se u vrijeme provedeno u službi i oni zadržavaju sva prava osobnog čina koja su imali prije upućivanja na školovanje, odnosno usavršavanje-specijalizaciju.

Članak 128.

Djelatnu vojnu osobu, službenika i namještenika udaljuje se iz službe:

- kad je protiv njega pokrenut istražni postupak i određen pritvor, s danom određivanja pritvora,
- dok se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u trajanju do 6 mjeseci, s danom početka izdržavanja kazne.

Članak 133.

Smatrat će se da djelatna vojna osoba, službenik, odnosno namještenik nije ni bio udaljen iz službe:

- ako bude obustavljen kazneni, odnosno stegovni postupak koji se vodio protiv njega,
- ako konačnom odlukom suda bude oslobođen optužbe ili optužba bude odbijena ili odbačena,
- ako u postupku po izvanrednim pravnim lijekovima bude oslobođen optužbe,
- ako mu u stegovnom postupku pred vojnostegovnim sudom bude izrečena stegovna mjera.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, osobi koja se udaljuje iz službe pripadaju sva prava u svezi s obavljanjem službe kao da je cijelo vrijeme bila na dužnosti.

Članak 144.

Djelatnom dočasniku i časniku koji ima znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti vrijeme provedeno u činu potrebno za promaknuće skraćuje se za godinu dana jednom u tijeku službe za svaki znanstveni stupanj.

Skraćivanje vremena provedenog u činu potrebno za promaknuće iz stavka 1. ovoga članka i skraćivanje vremena za promaknuće po osnovi službenog ocjenjivanja iz članka 137. stavka 4. ovoga Zakona međusobno se isključuju.

Članak 145.

Djelatni dočasnik može biti promaknut u viši čin kada osim uvjeta iz članka 143. ovoga Zakona završi odgovarajući stupanj dočasničke izobrazbe, odnosno ako je u proteklom ocjenjivačkom razdoblju bio ocijenjen službenim ocjenama »ističe se« i »osobito se ističe« te u činu provede:

- skupnik – 3 godine,
- desetnik – 4 godine,
- narednik – 4 godine,
- nadnarednik – 4 godine,
- stožerni narednik – 4 godine.

Dočasniku koji ima višu ili visoku stručnu spremu vrijeme provedeno u činu potrebno za promaknuće skraćuje se za godinu dana.

Članak 146.

Djelatni poručnik, odnosno poručnik korvete može biti promaknut u čin natporučnika, odnosno poručnika fregate kada ispuni uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima visoku stručnu spremu i odgovarajuću časničku izobrazbu te u činu poručnika, odnosno poručnika korvete provede 3 godine.

Djelatna vojna osoba iz stavka 1. ovoga članka može biti promaknuta u čin natporučnika, odnosno poručnika fregate kada ispuni uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima višu stručnu spremu i odgovarajuću časničku izobrazbu te u činu poručnika, odnosno poručnika korvete provede 5 godina.

Članak 147.

Djelatni natporučnik, odnosno poručnik fregate može biti promaknut u čin satnika, odnosno poručnika bojnog broda kada ispuni uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima visoku stručnu spremu i odgovarajuću časničku izobrazbu te u činu natporučnika, odnosno poručnika fregate provede 4 godine.

Djelatna vojna osoba iz stavka 1. ovoga članka može biti promaknuta u čin satnika, odnosno poručnika bojnog broda kada ispuni uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima višu stručnu spremu i odgovarajuću časničku izobrazbu te u činu natporučnika, odnosno poručnika fregate provede 6 godina.

Članak 148.

Djelatni satnik, odnosno poručnik bojnog broda može biti promaknut u čin bojnika, odnosno kapetana korvete kada ispuni uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima visoku stručnu spremu i odgovarajuću časničku izobrazbu te u činu satnika, odnosno poručnika bojnog broda provede 4 godine.

Djelatna vojna osoba iz stavka 1. ovoga članka može biti promaknuta u čin bojnika, odnosno kapetana korvete kada ispuni uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima višu stručnu spremu i odgovarajuću časničku izobrazbu te u činu satnika, odnosno poručnika bojnog broda provede 6 godina.

Članak 149.

Djelatni bojnik, odnosno kapetan korvete može biti promaknut u čin pukovnika, odnosno kapetana fregate kada ispunji uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima visoku stručnu spremu te u činu bojnika, odnosno kapetana korvete provede 4 godine.

Djelatna vojna osoba iz stavka 1. ovoga članka može biti promaknuta u čin pukovnika, odnosno kapetana fregate kada ispunji uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima višu stručnu spremu te u činu bojnika odnosno kapetana korvete provede 6 godina.

Članak 150.

Djelatni pukovnik, odnosno kapetan fregate može biti promaknut u čin brigadira, odnosno kapetana bojnog broda kada ispunji uvjete iz članka 143. ovoga Zakona, ako ima visoku stručnu spremu te u činu pukovnika, odnosno kapetana fregate provede 4 godine.

Članak 152.

Brigadir, odnosno kapetan bojnog broda može biti promaknut u čin brigadnoga generala, odnosno komodora kada osim uvjeta iz članka 143. ovoga Zakona ispunjava i sljedeće uvjete:

- ima visoku stručnu spremu i odgovarajuću vojnu školu,
- u činu brigadira, odnosno kapetana bojnog broda provede 4 godine i u tom razdoblju bude ocijenjen najmanje konačnom ocjenom »ističe se«.

Članak 153.

Brigadni general, odnosno komodor može biti promaknut u čin general bojnika, odnosno kontraadmirala kada osim uvjeta iz članka 143. ovoga Zakona ispunjava i sljedeće posebne uvjete:

- ima visoku stručnu spremu,
- ima odgovarajuću vojnu školu,
- u činu brigadnoga generala, odnosno komodora provede najmanje 3 godine.

Članak 189.

Djelatnoj vojnoj osobi prestaje djelatna vojna služba po sili zakona:

- smrću,
- kad je osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci – danom pravomoćnosti presude,
- kad ostvari uvjete za stjecanje prava na starosnu mirovinu po propisima iz mirovinskog osiguranja – pretposljednog dana godine u kojoj su ostvareni ti uvjeti,
 - donošenjem rješenja o općoj i profesionalnoj nesposobnosti za rad – u roku od 30 dana od dana konačnosti rješenja,
 - donošenjem rješenja zdravstvene komisije kojim se utvrđuje nesposobnost za djelatnu vojnu službu – u roku od 30 dana od dana konačnosti rješenja,
 - kad se sazna da je u vrijeme prijma u djelatnu vojnu službu postojala zapreka iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona – danom saznanja,
 - kad se steknu okolnosti koje su zapreka za prijam u djelatnu vojnu službu iz članka 19. stavka 1., osim okolnosti iz podstavka 3. ovoga Zakona – danom saznanja,
 - ako je tijekom službe ocijenjena konačnom službenom ocjenom »ne zadovoljava« – danom konačnosti akta o ocjenjivanju,
 - ako odbije premještaj – danom konačnosti rješenja o prestanku službe koji mora biti donijet najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana pisanog odbijanja premještaja,
 - donošenjem rješenja, odnosno odluke ministra obrane u skladu sa Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba i ovlaštenih službenih osoba,

- kad neopravdano izostane s posla pet radnih dana uzastopce – danom napuštanja službe,
- kad joj je izrečena stegovna kazna prestanka službe - danom konačnosti rješenja,
- protekom roka raspolaganja iz članka 125. ovoga Zakona – prvog dana nakon proteka roka.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako postoji potreba službe, vrhovni zapovjednik može na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane posebnom odlukom zadržati u službi do dvije godine brigadira odnosno kapetana bojnog broda i generala, odnosno admirala iako su ispunjeni uvjeti iz podstavka 3. stavka 1. ovoga članka.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka djelatnoj vojnoj osobi kojoj je rješenjem zdravstvene komisije utvrđena nesposobnost za djelatnu vojnu službu ne može prestati služba ako je protiv nje pokrenut ili se vodi stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa do okončanja vojnostegovnog postupka.

Članak 200.

Ministar obrane donosi sljedeće propise:

- Odluku o danima struka, službi i posebnih dijelova Oružanih snaga (članak 10. stavak 3.),
- Pravilnik o standardima profesionalnog razvoja i postupku utvrđivanja nemogućnosti daljnjega profesionalnog razvoja vojnika i dočasnika,
- Pravilnik o standardima profesionalnog razvoja i postupku utvrđivanja nemogućnosti daljnjega profesionalnog razvoja časnika,
- Pravilnik o načinu i uvjetima školovanja za potrebe Oružanih snaga na vojnim učilištima, te školama u građanstvu i inozemstvu (članak 18. stavak 2.),
- Pravilnik o sigurnosnim kriterijima za prijam u službu (članak 20. podstavak 2.),
- Pravilnik o privlačenju, selekciji i odabiru za prijam u djelatnu vojnu službu (članak 20.a),
- Pravilnik o vojnim odorama (članak 37. stavak 2.),
- Pravilnik o obliku i sadržaju identifikacijske vojne iskaznice (članak 39. stavak 2.),
- Pravilnik o stambenom zbrinjavanju (članak 40. stavak 3.),
- Pravilnik o postupku i ovlastima u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranja pripadnika Oružanih snaga (članak 43.),
- Pravilnik o načinu, postupku i ovlastima u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu ročnika, kadeta i pričuvnika (članak 44. stavak 3.)
- Odluku o osnivanju i djelokrugu rada zdravstvenih komisija (članak 45. stavak 3.),
- Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu (članak 45. stavak 5.)
- Odluku o ostvarenju prava kadeta na novčanu pomoć i visinu novčane pomoći za nastavak školovanja u drugoj školi (članka 47. stavak 2.),
- Pravilnik o iznosu, uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć (članak 49. stavak 3.),
- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarenja prava djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika na kolektivno osiguranje od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme obavljanja službe (članak 50. stavak 2.),
- Odluku o iznosu mjesečne novčane naknade za osposobljavanje bračnog druga vojne osobe, službenika i namještenika koja je poginula ili umrla od zadobivene rane, ozljede ili bolesti a nema uvjeta za obiteljsku mirovinu (članak 51. stavak 4.),
- Odluku o mjesnoj nadležnosti vojnostegovnih sudova i tužiteljstava (članak 78.),

- Poslovnik o radu vojnostegovnih sudova i Poslovnik o radu vojnostegovnih tužiteljstava (članak 80. stavak 2.), –
- Pravilnik o postupku utvrđivanja štete i njezine visine (članak 89. stavak 6.),
- Odluku o rasporedu tjednog i dnevnog radnog vremena djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 96. stavak 1.),
- Odluku o poslovima i ustrojbenim mjestima na kojima se služba obavlja pod otegotnim uvjetima te trajanju radnog vremena na takvim poslovima i mjestima (članak 96. stavak 4.),
- Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja godišnjeg odmora djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 99. stavak 4.),
- Odluku o uvjetima i načinu korištenja nagradnog i izvanrednog dopusta ročnika i kadeta (članak 100. stavak 2.),
- Odluku o novčanoj naknadi za obnašanje druge dužnosti pored svoje dužnosti (članak 110. stavak 3.),
- Pravilnik o uvjetima za stavljanje djelatne vojne osobe u aktivnu pričuvu te njezinim pravima i obvezama (članak 127. stavak 4.),
- Pravilnik o uvjetima i postupku ocjenjivanja djelatnih vojnih osoba, te načinu preispitivanja i evidentiranja službenih ocjena (članak 135. stavak 4.),
- Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele (članak 140. stavak 2.),
- Odluku o radnim mjestima na kojima se zbog posebnih uvjeta rada, težine i naravi poslova i odgovornosti uvećava osnovna plaća službenika i namještenika (članak 169. stavak 6.),
- Pravilnik o dodatku na plaću i načinu isplate plaće (članak 170. stavak 4.),
- Pravilnik o mjerilima za određivanje plaće vojnodiplomatskim osobama, osobama upućenim na rad u međunarodne organizacije, administrativno-tehničkom osoblju, odnosno nediplomatskom osoblju te članovima njihove uže obitelji (članak 173. stavak 1.),
- Odluka o utvrđivanju iznosa otpremnine djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 174.),
- Pravilnik o dodjeli novčane nagrade djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku za osobito zalaganje, iznimne uspjehe u radu i djela važna za Oružane snage (članak 175.),
- Pravilnik o naknadama troškova u svezi s obavljanjem službe, selidbenih troškova i troškova zbog odvojenog života od obitelji (članak 178. stavak 2. i članak 179. stavak 3.),
- Pravilnik o kriterijima pripadanja, načinu osiguranja i održavanju vojne odore i osobne opreme vojnih osoba (članak 180. stavak 3.),
- Pravilnik o objedu ili novčanoj naknadi za topli objed (članak 181. stavak 2.),
- Odluku o načinu i uvjetima sklapanja ugovora o školovanju vojnih stipendista (članak 183. stavak 4.),
- Pravilnik o uvjetima za sklapanje ugovora o školovanju, načinu i kriterijima odabira kandidata, troškovima školovanja te drugim pitanjima stručnog osposobljavanja vojnih osoba, službenika i namještenika (članak 185.),
- Pravilnik o tranziciji i pripremi prelaska djelatne vojne osobe na rad izvan Oružanih snaga (članak 188. stavak 3.).